

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Høring om forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven om godkjenningsordning for personer med utenlandsk lærerkompetanse

Utdanningsforbundet er svært fornøyd med at det nå foreslås forskriftsfesting av en sentral godkjenningssinstans for lærere med utenlandsk lærerkompetanse. Vi støtter at oppgaven med å forta slik godkjenning legges til Utdanningsdirektoratet. En sentral godkjenningssinstans vil bety en bedre og mer enhetlig kvalitetssikring av om personer med utenlandsk lærerutdanning er formelt kvalifisert for tilsetning i lærerstilling. Det er også en stor fordel for en enkelte søker, som vil få en generell godkjenning av sin kompetanse uavhengig av den enkelte tilsetningssak. I den enkelte tilsetningssak vil disse søkerne kunne konkurrere om tilsetning etter vanlige regler og prosedyrer i henhold til kvalifikasjonsprinsippet, der arbeidsgiver skal tilsette best kvalifiserte søker.

Vi støtter også forslaget om at vedtak fra Utdanningsdirektoratet kan klages inn for en særskilt klagenemnd oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Dagens ordning, der godkjenning gjøres av tilsettingsmyndigheten i forbindelse med hver enkelt tilsetningssak, kan lett føre til ulike vurderinger fra kommune til kommune av om en person har godkjent kompetanse eller ikke. Det har også vært et problem at det ikke er god nok kompetanse til å vurdere utenlandsk utdanning i den enkelte kommune. Det gjør saksbehandlingen tidkrevende og urasjonell.

Høringsinstansene blir spesielt bedt om å vurdere om Utdanningsdirektoratet i forbindelse med behandling av godkjenningssaker også bør vurdere språkferdigheter i norsk hos søkere som ikke er norsktalende. Utdanningsforbundet mener at det av praktiske grunner er formålstjenlig at forskriften stiller krav om at arbeidsgiver skal vurdere språkferdigheter og innsikt i norske samfunnsforhold og skoleforhold i forbindelse med tilsetning. Vi mener at forskriften må forplikte arbeidsgiver til å stille krav om tilfredsstillende kunnskaper, ferdigheter og innsikt i norsk språk og i norske samfunnsforhold og skoleforhold både til søkere fra land innenfor og utenfor EØS.

Utdanningsforbundet mener at forslaget til § 14-7 om saksbehandlingsregler legger opp til for lange saksbehandlingsfrister. Det bør være mulig å bekrefte mottak av saker og informere om manglende dokumentasjon innen 14 dager. Vi går inn for at fristen for å fatte avgjørelser i en sak settes til 3 måneder.

Høringsnotatet legger opp til å iverksette EØS-direktiv 2005/36/EF med forbehold om at Stortinget slutter seg til at direktivet innlemmes i EØS-avtalen. Direktivet innebærer at sammenlikning av utdanninger mellom medlemsstatene baseres på en gruppering av utdanning på grunnlag av nivået (over og under videregående opplæring) og lengden på høgre utdanning. Direktivet legger til grunn at personer med utdanning fra annet EØS-land eller Sveits kan få godkjenning i det nye landet dersom utdanninga tilsvarende nivået under utdanningskravet i det nye landet. Det åpnes imidlertid for at godkjenningstilstanden kan kreve utligningstiltak i form av prøvetid eller egnethetstest dersom det er vesentlig forskjeller mellom utdanningenes lengde eller utdanningstype. Den enkelte kan selv velge mellom prøvetid og egnethetstest.

Utdanningsforbundet mener prinsippet i EØS-direktivet om at en må godkjenne utdanning fra andre EØS-land på nivået under de kravene som gjelder i Norge, er svært uheldig. Det betyr en svekkelse av den kvalitetssikringa av opplæringa som ligger i kompetanseforskriften. Vi har imidlertid registrert at Stortinget 12. februar 2008 godkjente EØS-direktiv 2005/36/EF som en del av EØS avtalen.

Departementet foreslår at § 14-8 skal inneholde bestemmelser om at Utdanningsdirektoratet på visse vilkår kan kreve at søkeren gjennomgår utligningstiltak enten ved prøvetid på maksimum 3 år eller en egnethetstest. Utdanningsforbundet mener at forskriften må stille krav om at alle som tilfredsstiller kravene om godkjenning av faglige kvalifikasjoner etter § 14-8, andre ledd, skal gjennomgå enten prøvetid eller egnethetstest. Dette er nødvendig for å motvirke konsekvensene av forpliktelsen til å godkjenne lærerkvalifikasjoner på nivået under de norske kompetansekravene i forskriften §§ 14-1 til 14-4. Uavhengig av hva som blir den endelige forskriftsbestemmelsen må det utarbeides krav til oppfølging, kursing og veiledning av de som velger prøvetid, og egnethetstestene må omfatte en prøving både av faglig og pedagogisk kunnskap, praktisk lærerdyktighet og skikkethet for yrket. Utdanningsforbundet mener at egnethetstesting og prøveperioder med veiledning må være statlig finansiert.

Vi ber om at dette høringssvaret sees i sammenheng med vårt svar på høring om forslag til forskrift til barnehageloven, da Utdanningsforbundet ønsker en mest mulig enhetlig behandling av godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet på utdanningsområdet.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
avdelingssjef

Per Arne Sæther
seniorkonsulent